

A két példa az oktatásirányítás rugalmatlanságát, az észszerűséggel szemben a bürokratikus falak meglétét illusztrálja.

A diszfunkcionális, a visszajelzések, az új eredmények befogadására képtelen oktatásirányítás következményeire vonatkozó példákból ízelítőül talán ennyi is elegendő. Példáinkból valószínűleg az is kiderült, hogy a szakma, a neveléstudomány megannyi produktumot bocsátott az oktatásirányítás rendelkezésére, a fogadókészség azonban hiányzott.

E pesszimista kicsengésű sorok írása közben szólalt meg az államtitkár, abbéli reményét megfogalmazva, hogy a kerekasztal és a Civil Közoktatási Platform gondolatai összeérnek, hiszen csak egy magyar közoktatás létezik.

Valóban, nem a másként gondolkodók ellen kellene harcolni, hanem a gondolatokat egyeztetve, közösen, a magyar oktatás ügyéért.

VEKERDY TAMÁS

„a piros gomb legyen a főnök asztalán”

Levél

Kedves Géza!

Most elővettem újra az eredeti kérdéseket, kérészeteket az én marginális jegyzetimmal, és gondosan újra elolvastva megakadtam ott, hogy az alapkérdés az, hogy mi okozta a kialakult helyzetet.

Ezt a jelenlegi kialakult helyzetet elsősorban az okozta, hogy nem hallgatva a Fidesz oktatási szakembereire sem, egyetlen egy szempont érvényesült, hogy gyerektől és tanártól függetlenül a teljes közoktatás is legyen a centrális erőter része, a piros gomb legyen a főnök asztalán. Államosítás, centralizálás. Hiába rendezett a Fidesz oktatási

kabinetjének és akkor még az Országgyűlés Oktatási Bizottságának vezetője, Pokorni Zoltán Pálinkás Józseffel, az Akadémia elnökével összefogva háromnapos konferenciát arról, hogy mit mondanak a tények, hogy szembeszálljon a köznevelési törvény örületével, hiába mondta, hogy ez a törvény rossz, hiába mondta, hogy a nemzeti alaptanterv taníthatatlan, túlszűfolt, mindenben az lett, amit a Legfelsőbb Akarat elképzelt. Visszaállított 16 éves korhatár, zsákutcsás iskolázás, lebutított szakképzés, mindenben az ellenkezője egyrészt annak, amerre ma a világ megy, másrészt ellenkezője mindannak, amit gróf Klebelsberg Kunó valaha is akart és megpróbált megvalósítani. Most csökkentették a gimnazisták és egyetemisták számát, a jeles gróf növelte. Most zsákutcsássá tették az iskolázást, hogy kevesebben juthassanak középiskolába, Klebelsberg Kunó megnyitotta (a nyolcosztályos általános iskola tervével és a reálgimnáziummal stb.) Mindenki tudta és megmondta, hogy egy ekkora rendszert nem lehet centralizáltan irányítani, de a legfőbb elv érvényesült, a „demokratikus centralizmus,” az a gondolat, hogy megbízni jó, de ellenőrizni még jobb. Mindenki megmondta, hogy ez totális csőd. De a fentiekén kívül így lehetett százmilliárdokat kivenni a közoktatásból és a felsőoktatásból.

Mindez: nemzetrontás.

Ehhez képest a neveléstudomány szerepe, felelőssége (ami nincs neki!), feladata és lehetőségei – smafu.

Nem, kedves Géza, nem szakmai részletkérdésekről van szó – bár a szakmával is minden szembe megy –, hanem gyereket és tanárt nem tekintő rombolásról.

És ez nem politikai és nem pártkérdés – sokan imádják a centralizálást az úgynevezett baloldalon, a szocialistáknál is, bár ezeknek az oldalaknak ma Magyarországon semmi értelme, bárcsak volna Ma-

gyarországon egy jobboldali konzervatív párt, mint ahogyan nincs, és bárcsak volna egy baloldali szociáldemokrata párt, mint ahogy az sincs.

Mindig sok bajom volt az iskolával, ezeket mindig is soroltam, itt azonban valami másról van szó, dilettáns és a humánumot sértő akarnokságról.

Ezért nem tudok hozzászólni az általatok kért módon a témához.

DR. IKER JÁNOS

Gondolatok a pedagógusképzésről

A pedagógusképzés jelentőségét mutatja, hogy az Európai Unió szakértői bizottságot hozott létre 2005-be a tárgykör elemzésére. Ebben a bizottságban Magyarország is részt vesz 2008 óta. Mind a bizottság dokumentumai, mind a Magyarországon zajló viták és fejlesztési projektek azt mutatják, hogy az új típusú pedagógusképzés (beleértve az óvodapedagógus- és tanítóképzést is) sikeres megvalósításában – a szerkezettől függetlenül – négy tényező különösen fontos szerepet játszik:

1. a képzők minősége,
2. a kutatásra, tudományos eredményekre alapozott képzés,
3. az iskolai gyakorlat, az iskolák szerves kapcsolódása a képzéshez,
4. a pedagógus-életpályamodell, amely a képzést, a vezetői támogatási rendszert és a folyamatos szakmai fejlődést koherens rendszerré változtatja.

A KÉPZŐK MINŐSÉGE

A képzők minőségének elemzésekor figyelembe kell venni, hogy Magyarországon sok, heterogén minőségű felsőoktatási intézményben folyik pedagógusképzés, állami, egyházi és magánintézményekben összesen több mint 30 helyen.

A képzés a nagyszámú önálló, nagyfokú autonómiát élvező intézményben központi eredményességvizsgálat vagy más alapvető kontrollmechanizmus nélkül zajlik. Nagy kérdés, hogy az új képzési rendszerben a korábbi mechanizmusok mellett biztosítható-e a magas színvonalú, a követelményekkel összhangban lévő tanárképzés.

Az EU Szakbizottság állásfoglalása alapján a pedagógusképző intézményekben olyan minőségbiztosítási rendszert kell létrehozni, amelybe beépül az új kompeten-

cia-követelményekre való felkészítés. Ahhoz, hogy ilyen rendszer kiépüljön, célszerű figyelembe venni a pozitív külföldi tapasztalatokat, illetve mindenképpen szükséges, hogy a pedagógusképzés tanszékei, intézetei, gyakorló műhelyei erősebb pozíciót foglaljanak el az egyetemi képzési rendszeren belül

cia-követelményekre való felkészítés. Ahhoz, hogy ilyen rendszer kiépüljön, célszerű figyelembe venni a pozitív külföldi tapasztalatokat, illetve mindenképpen szükséges, hogy a pedagógusképzés tanszékei, intézetei, gyakorló műhelyei erősebb

pozíciót foglaljanak el az egyetemi képzési rendszeren belül. Nélkülözhetetlen, hogy a képzésbe szervesen beépüljenek a kompetencia alapú oktatásra való felkészítés módszereihez kapcsolódó kurzusok és az informatikai kompetenciák mindennapos használata. Erre a pedagógia-pszichológia, módszertan oktatói, a gyakorlóiskolák vezetőtanárai, a leendő partneriskolák mentortanárai mellett a pedagógusképzésben a diszciplínák oktatóit is egységes rendszerben kell felkészíteni, hiszen valamennyien